

4 Nisan 2025 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, daha yüksek şeker, süt ve bitkisel yağ fiyatlarının etkisiyle Şubat 2025'te yükseldi

FAO Gıda Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre değişim göstermeyerek 127,1 puan oldu. Tahıl ve şeker fiyat endekslerindeki düşüşler et ve bitkisel yağlardaki artışları telafi ederken, süt fiyat endeksi sabit kaldı. Genel olarak FAO Gıda Fiyat Endeksi, bir yıl önceki aynı döneme göre %6,9 (8,2 puan) daha yüksek olsa da, Mart 2022'de ulaştığı zirvenin %20,7 (33,1 puan) altında kaldı.

FAO Tahıl Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %2,6 (2,9 puan) düşüş göstererek 109,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,1 (1,2 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası buğday fiyatları, bazı büyük Kuzey Yarımküre ihracatçılarındaki ürün koşullarına ilişkin endişelerin azalmasıyla Mart ayında düşüş gösterdi. Artan ticaret gerginliklerine ilişkin belirsizlik ise piyasa duyarlılığını olumsuz etkiledi. Ancak kur hareketleri, Rusya Federasyonu'ndaki arz baskısının sıkılaşması ve Türkiye'nin buğday ithalat kotasını kaldırması düşüşü yavaşlattı. Uluslararası mısır fiyatları, son aylardan beri devam eden artışın ardından Mart ayında da düşüş yaşadı. Bu düşüşte, Brezilya'da son yağışlarla iyileşen mahsul koşulları, Arjantin'de hasadın başlaması, ABD'de önümüzdeki sezona ilişkin düşüş tahminleri, Çin'den gelen ithalat talebinin beklenenden zayıf olması ve çeşitli ülkelerdeki ticaret politikalarındaki değişikliklere ilişkin endişeler etkili oldu. Diğer tahıl ürünlerinde ise uluslararası sorgum fiyatları gerilerken, arpa fiyatları hafifçe artış gösterdi. Bu arada, zayıf ithalat talebi ve bol miktarda ihraç edilebilir arzın ihracat fiyatlarını aşağı yönlü baskı altında tutması nedeniyle FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Mart ayında yüzde 1,7 düşüş gösterdi.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %3,7 (5,8 puan) artış göstererek 161,8 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,9 artış gösterdi. Endeksteeki artışın sürmesinde palm, soya, kolza ve ayçiçeği yağlarındaki yüksek fiyatlar etkili oldu. Uluslararası palmiye yağı fiyatları, esas olarak Güneydoğu Asya'daki başlıca üretici ülkelerdeki sürekli sıkı arz nedeniyle, üretimin mevsimsel düşük seviyelerde seyretmesi nedeniyle, son iki aydan beri devam eden yükselişini sürdürdü. ABD'deki biyoyakıt sektöründen gelen talebin zayıf olmasına rağmen, diğer yağlara kıyasla fiyat rekabeti nedeniyle güçlü küresel ithalat talebinin desteğiyle uluslararası soya yağı fiyatları artış gösterdi. Uluslararası kanola ve ayçiçeği yağı fiyatları da Şubat ayından bu yana artış gösterdi. Bu artış, büyük ihracatçıların arzının azalması ve küresel ithalat talebinin güçlü olmasıyla paralellik gösterdi.

FAO Et Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %0,9 (1,0 puan) artış göstererek 118,0 puan oldu ve bir yıl önceki aynı seviyesinin %2,7 (3,1 puan) üzerinde gerçekleşti. Artış, esas olarak Almanya'nın ağız ve tırnak hastalığından ari statüsünün yeniden kazanmasının ardından AB'deki yükselen fiyatlar nedeniyle daha yüksek domuz eti fiyatlarından kaynaklandı ve bu durum, Büyük Britanya Birleşik Krallığı ve Kuzey İrlanda gibi önemli ticaret ortaklarını ithalat yasaklarını kaldırmaya yöneltti. Artan talep, piyasanın istikrara kavuşmasına katkıda bulunurken, euronun ABD dolarına karşı güçlenmesi, yükseliş eğilimini destekledi. Paskalya tatili öncesinde küresel talebin güçlü seyretmesiyle küçükbaş hayvan eti fiyatları da artış gösterdi. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları da küresel arzın daralması ve güçlü uluslararası talebin yansımaları olarak artış gösterdi. Bazı büyük üretici ülkelerde yaygınlaşan kuş gribi salgınlarının yarattığı zorluklara rağmen küresel arz ve talebin dengede kalmasıyla kanatlı hayvan eti fiyatları büyük ölçüde sabit kaldı.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre değişim göstermeyerek 148,7 puan oldu. ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %19,9 (24,6 puan) artış gösterdi. Endeksin istikrarı, uluslararası peynir fiyatlarındaki düşüşün, tereyağı ve süt tozu fiyatlarında yaşanan artışlarla telafi edilmesini yansıtır.

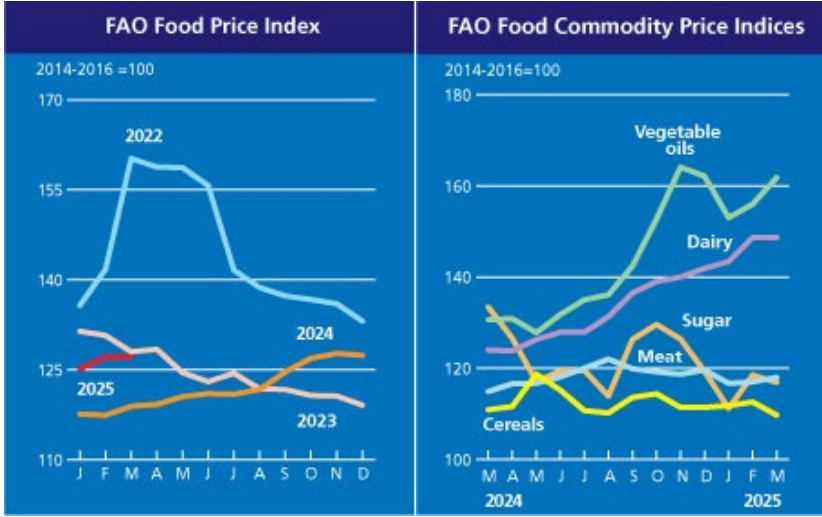
Uluslararası tereyağı fiyatları, Okyanusya'da mevsimsel olarak azalan arz ve Avrupa'da durgun üretim nedeniyle güçlü perakende satışları ve artan uluslararası talep sayesinde Şubat ayına göre %3,9 artarak üçüncü ay üst üste artış kaydetti. Yağsız süt tozu fiyatları, güçlü uluslararası talep ve daralan arzın birleşimiyle desteklenerek üst üste ikinci ay artış gösterdi. Avrupa'da bazı ülkelerde görülen ağız ve tırnak hastalığının da etkisiyle karışık seyreden ihracat talebi, mevsimsel olarak azalan süt üretimi nedeniyle Okyanusya'dan gelen zayıf küresel satın alma faaliyetleriyle büyük ölçüde dengelendiğinden, tam yağlı süt tozuna ilişkin uluslararası fiyatlar da hafif bir artış gösterdi. Uluslararası peynir fiyatları, Avrupa'daki istikrarlı arz ve Okyanusya'daki zayıflayan uluslararası ve yerel talebin etkisiyle dokuz ay üst üste artış gösterdikten sonra %1,8 düşüş gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına oranla %1,4 (1,6 puan) düşüş göstererek 116,9 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %12,3 düşüş gösterdi. Düşüşte esas olarak uluslararası şeker arzındaki sıkılığa ilişkin endişelerin azalmasıyla birlikte küresel talebin zayıflaması belirtileri etkili oldu. Uzun süreli kurak hava koşullarının ardından Brezilya'nın güneyindeki önemli şeker kamışı yetiştirme alanlarında meydana gelen son yağışlar, uluslararası şeker fiyatlarındaki düşüşe daha da katkıda bulundu. Ancak Hindistan'daki kötüleşen üretim beklentileri ve Brezilya'daki şeker kamışı mahsulünün genel görünümüne ilişkin devam eden endişeler, fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturmaya devam ederek Mart ayındaki aylık düşüşü sınırladı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

